

er besynderligt, at de ærede Indbydere ikke have forudsæet den praktiske Vanskelighed, de derved skabe Raantageren; thi i saa Tilfælde maa han tilbagebetale en tilsvarende Sum af Raanet til Creditforeningen, skjøndt han i Virkeligheden kan byde tilstrækkelig Sikkerhed. Det ene Punkt, hvori man afviger fra de ældre Creditforeninger, er altsaa, at man udelukker en heel Klasse af Cicndomme, istedetfor at man som Grændse for sin Virksomhed burde sætte bestemte Summer. — En anden, aldeles ny Bestemmelse, som man seer i disse Statutter, er den om Delingen af Gjælden i en første og en anden Classes Gjæld. Jeg har allerede sagt, at den dertil sigtende Bestemmelse er meget uheldig; thi det er ikke let at forstaae, hvorledes den Direction eller Bestyrelse, som denne Forening skal have, kan faae Momenter til at forhøje Raanene udover det Statutmæssige og saaledes forsøge anden Classes Gjæld. Hvad Grunden hertil er, kan man ikke let indsee, og derom tales der heller ikke i Statutterne; men dersom man vil bruge den Udvej gennem anden Classes Gjæld at give større Raan oftere, end det ellers er tilstedeligt efter Taxation og Praxis, er det klart, at man svækker baade Foreningens Soliditet, dens Obligationers Værdi og Tilliden til den. Jeg troer, at de, der have haft med Creditforhold at bestille, ville have gjort den Erfaring, at Raantagerne flage meget over det aarlige Afdrag, der skal betales til Creditforeningen, og at det ofte falder dem meget besværligt bestandsigt at blive ved dermed, men denne anden Classes Gjæld forhøier jo det aarlige Afdrag og gjør det derved besværligere for Raantagerne at opfylde deres Forpligtelse til Creditforeningen. Jeg veed ikke, at man ellers her i Danmark kjender en saadan Adskillelse mellem Gjælden til den samme Creditkasse, og jeg troer, at denne Nyhed maa vel overveies, inden man tilraader en Forening, der opstiller et saadant Program. Den tredje Bestemmelse, hvori dette Udlaft til Statutter afviger fra de ældre Creditforeningers, angaaer Taxationerne. De ældre Creditforeninger have faste Taxationsmænd, men i disse Statutter siges der, at Taxationsmændene skulle udmeldes af Retten. Heri vil den følge den uheldige Nørrebydske Hypothekforening, som ogsaa fik

sine Taxationsmænd udmeldte paa den Maade; men paa, hvorledes de taxerede, foreligger der, som forhen af mig bemærket, høist sørgelige Exempler. Jeg finder det saameget besynderligere, at man her afviger fra de ældre Creditforeningers Taxationsmaade, som man ikke vil tilkalde Repræsentanten fra den Kreds, hvor Taxationen skal foretages, men vil overlade til en Udenforstaaende, den saakaldte Tillidsmand, at begjære Taxation; det synes ikke engang, at Repræsentanten skal være tilstede ved denne eller skal afgive nogen Erklæring over den. Hvorledes vil man dernæst bevilge Raanet? Fremgangsmaaden hermed er ogsaa splinterny. Man vil ikke lade Directionen alene bevilge det, men Directionen plus Repræsentantskabet, saaledes at dette skal afgjøre, om Directionens Raanforslag skal følges. Det er mig aldeles ufatteligt, hvorledes Creditforeningen vil kunne lade sine Raan bestemme af Repræsentanter, een fra hvert Amt, der ikke have været tilstede ved Taxationerne, og som dog, naar der f. Ex. foreligger flere Hundrede Raanebegjæringer, umuligt kunne have Tid til at gennemgaae disse. Jeg troer, at der kun, naar Directionen meddeler Bevillingerne, vil kunne indføres en fast Praxis med Hensyn til Udlaanenes Størrelse; jeg troer endvidere, at det kun er gennem faste Taxatorer, at der vil kunne tilveiebringes en staaende Praxis med Hensyn til Taxationerne, paa hvilket jeg for Creditforeningens Sikkerheds Skyld lægger den allerførste Vægt, og jeg troer derfor, at de Bestemmelser, der findes om Taxationsmaaden ved Mænd, udmeldte af Retten, samt om Repræsentantskabets Myndighed til at afgjøre Raanene, ere meget uheldige. Efter min Mening er Taxationsmaaden efter det ældre System, nemlig gennem faste Taxatorer og Bevilling af Raanene ved Directionen, understøttet af den Repræsentant, i hvis Kreds det tilbudte Pant ligger, langt at foretrække for det, som her er bragt i Forslag. Jeg skal nu henstille disse Bemærkninger til det ærede Udvalgs Overveielse, og dersom man kan oplyse mig om, at Adskillelsen mellem første og anden Classes Gjæld er god og kan gavne, at den Taxationsmaade, som man her bringer i Forslag, er ligesaa antagelig som den,